

Genoeg is beter

Alweer nieuws over mineralen: is de waterbodem een fosfaatbom?

De afgelopen maanden hebben we regelmatig berichten geplaatst in dit blad over ons onderzoek naar hoe het nu precies zit met mineralen in het oppervlaktewater. Samenvattend: de NAV heeft gesteld dat er meer onderzoek nodig is naar de bron van nitraat en fosfaat in het water, want metingen nemen ook andere bronnen dan landbouw mee zoals rioolwaterzuiveringsinstallaties. Daarnaast hebben wij bezwaar gemaakt tegen het feit dat het effect van maatregelen uitsluitend wordt bekeken aan de hand van modellen, want die worden niet of nauwelijks geïjkt en gecheckt met meetgegevens. Dit alles moet beter in orde zijn voordat er daadwerkelijk een nuttig zesde Actieprogramma Nitraatrichtlijn tegen eutrofiëring kan worden opgesteld.

De NAV heeft dit voorjaar een rapport hierover opgesteld en verstuurd aan de Ministeries van Economische Zaken en van Infrastructuur & Milieu (I&M), alsmede aan de Tweede Kamer. Dit heeft geleid tot intensieve gesprekken met beleidsmakers en andere partijen die zich met mineralen in het water bezighouden, zoals waterschappen. Conclusie was steeds, dat alle recente maatregelen niet hebben geleid tot een reductie van N en P in het oppervlaktewater. Beleidsmakers willen meer inspanningen van telers, maar de NAV vindt dat eerst moet worden uitgezocht waarom alle boereninspanningen geen resultaat hebben gehad.

Onderzoek rol waterbodems

Tot zover hadden we u dit al bericht. Maar nu de nieuwe ontwikkelingen: bij de Universiteit Utrecht (UU) is Bas van der Grift gepromoveerd op de invloed van waterbodems op N- en P-gehalten in het water. Dit heeft ertoe geleid dat de NAV in juni van gedachten heeft gewisseld met prof. E. Smolders (afdeling Water en Bodem management) van de Katholieke Universiteit Leuven (KUL) over de invloed van waterbodems op de eutrofiëring van het oppervlaktewater. Daarnaast is het proefschrift van Van der Grift geraadpleegd om meer inzicht te verkrijgen in het gedrag van de waterbodem en de biologische, fysische en chemische processen die zich in en rondom deze bodem afspelen.

Dat fosfaat door de waterbodem kan worden gebonden is al bekend sinds de jaren dertig van de vorige eeuw. Gedurende de laatste jaren is hier

weer meer onderzoek naar gedaan, met name welke mechanismen verantwoordelijk kunnen zijn voor de binding van fosfaat in de waterbodem en de emissie naar het oppervlaktewater. De KUL heeft de afgelopen jaren veel onderzoek gedaan naar het gedrag van waterbodems van de rivieren de Nete en Demer en alle zijstromen hiervan. Men heeft aangetroffen dat de roestbruine ijzerrijke smurrie fosfaat kan binden. Het Fe (ijzer) is afkomstig van Fe-houdend grond-/kwelwater wat in het oppervlaktewater terecht komt, oxideert en daarna neerslaat op de waterbodem als roestbruine smurrie.

Onderzoek van de KUL op basis van ca. 200.000 metingen van de oppervlaktewaterkwaliteit en sedimentanalyses (waterbodem), naar hoe de waterbodem zich heeft gedragen in de afgelopen 10 jaar, heeft laten zien dat diverse parameters van invloed zijn op de mechanismen voor het binden/uitscheiden van fosfaat uit de waterbodems. Belangrijke parameters hierin zijn voor het sediment/oppervlaktewater de ijzer/fosfaat-verhouding (Fe/P), het zuurstofgehalte (O_2), zuurgraad (pH), elektrische geleidbaarheid, stroomsnelheid, organisch stofgehalte/deeltjes, temperatuur etc. Met name lage zuurstofgehalten (in de zomer) in het oppervlaktewater en de Fe/P-verhouding in het sediment van de oppervlaktewateren kunnen een grote uitstoot van fosfaat uit de waterbodem veroorzaken (3x zo hoog in de zomer als in de winter) en van zeer negatieve invloed op de eutrofiëring zijn. Conclusie van dit onderzoek is dan ook dat het fosfaat in het Vlaams oppervlaktewater (0,5 mg/l MRP, een maat voor orthofosfaat en andere reactieve P-vormen) grotendeels afkomstig is van waterbodems en slechts minimaal van fosfaat-emissie van de landbouw en RWZI's, een opzienbarend resultaat!

Ook de Universiteit Utrecht heeft onderzoek verricht naar de chemische reacties in en bij de waterbodems. In de praktijk wordt het uitscheiden van fosfaat uit grondwater ook al toegepast met aangepaste drainagebuizen welke aan het eind (uitstroomopening) voorzien zijn van een ijzeroxide mantel. Het promotieonderzoek van Van der Grift aan de Universiteit Utrecht voor diverse wateren in Nederland heeft deels overeenkomstige resultaten laten zien qua bindend en uitscheidend vermogen. Daarnaast heeft de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) veel onderzoek laten uitvoeren naar de processen in de waterbodem waarbij veel kennis is opgedaan, en is e.e.a. gepresenteerd in boekvorm voor o.a. waterbeheerders en andere belanghebbenden.

Gevolgen voor beleid

Het recente onderzoek in Vlaanderen en Nederland werpt een ander licht op de complexe materie van de eutrofiëring van het oppervlaktewater. De NAV heeft altijd gesteld dat men niet kan oplossen wat men niet veroorzaakt. De NAV pleit dan ook voor meer aandacht voor de waterbodem in het kader van de eutrofiëring (KRW) en het mestbeleid (Nitraatrichtlijn). De analyse van de bijdrage van andere bronnen wordt gedurende de periode 2017-2019 (regionaal en daarna landelijk) uitgevoerd en daarna worden pas actieprogramma's gestart voor de diverse andere bronnen. Helaas is waterbodem in dit onderzoek niet meegenomen als mogelijke bron, hetgeen een ernstige tekortkoming is. De NAV pleit dan ook voor versneld onderzoek naar het gedrag van waterbodem t.a.v. fosfaat in het kader van het 6e Actieprogramma.

De NAV is van mening dat de fosfaatproblematiek van het oppervlaktewater te veel aan de landbouw wordt toegedicht. In de brief aan de staatssecretaris heeft de NAV zich dan ook afgevraagd of de eutrofiëringseisen niet erg in onbalans zijn gekomen met de economische belangen (iets wat de Europese Commissie juist in balans wil zien). De landbouw/akkerbouw krijgt op deze manier te maken met onterecht verzwaarde regelgeving door het hele mestbeleid op te hangen aan juist onvolledige (deels verouderde) modellen. Dat vormt een directe bedreiging voor het voortbestaan van de akkerbouw. Vooruitkijkend met de huidige kennis rijst de vraag of we te maken hebben met een fosfaatbinder, of een emitterende bron, een fosfaatbom! Als het een fosfaatbom betreft moeten we ons ernstig zorgen gaan maken en snel gaan nadenken over te nemen maatregelen t.a.v. de waterbodems. NAV pleit dan ook voor extra fundamenteel en toegepast onderzoek en minder 'model' onderzoek voor de eutrofiëring van het oppervlaktewater en zijn bepalende bronnen. Er zijn van de afgelopen 10 jaar veel meetresultaten beschikbaar bij waterschappen. De NAV pleit voor een juiste analyse van de verkregen meetresultaten van alle waterschappen van de afgelopen 10 jaar en daarnaast analyse van de sedimenten over dezelfde periode. Een juiste analyse van de meetgegevens zou kunnen leiden tot een betere onderbouwing van het te voeren beleid en minder 'wishful thinking' middels de toegepaste modellen. En nieuwe beperkende maatregelen kunnen alleen aan de landbouw worden opgelegd wanneer duidelijk is dat dit daadwerkelijk een verbetering van de waterkwaliteit oplevert. **NAV**

Na de droge mei en juni maand lijkt het er op dat het weerbeeld is veranderd in een soort van vervroegde 'hondsdagen'. Dit weerbeeld kennen we normaliter in de periode van eind juli tot midden augustus, maar het past natuurlijk

wel in het plaatje van het als gevolg van de warmte en droogte vervroegde seizoen: vroege uitbundig bloeiende aardappelen en een vervroegde (nood?)afrijping van de granen. Het is op dit moment

nog speculatief hoe de opbrengsten van de gewassen zich zullen houden; de vroege dagverse producten komen nu tegelijk de markt op, wat tot overaanbod leidt... De hoop is er dan ook op gevestigd dat de hoofdoogst voor de bewaring wel de gewenste prijsvorming oplevert om het

aloude adagium dat 'droge jaren goede akkerbouwjaren' zijn in stand te houden.

Veel Europees product moet verkocht worden in het Nabije Oosten, de wereldregio met de meeste spanningen en oorlogen. Niet alleen heeft dit invloed op de vluchtelingenproblematiek, maar ook op de lage olieprijs, waardoor de koopkracht van deze regio afneemt. Doordat de spanningen ook nog eens geëxporteerd worden naar Europa, gezien de toenemende dreiging van terrorisme, voedt dat de drang om vanuit de Europese Unie veel meer geld te besteden aan veiligheid. Omdat lidstaten hun afdracht naar de EU niet wensen te verhogen leidt dit dan weer tot een aanslag op het landbouwbudget. Ook de organisatie voor de economische ontwikkeling van Europese staten (OESO) geeft de EU het advies om het landbouwbudget te verlagen... Hierbij ontbreken echter de voorwaarden om wel tot een gezonde landbouw-economie te komen, zonder significante directe betalingen. Als NAV hebben wij hiervoor al bijna

25 jaar het uitgangspunt van Genoeg is Beter; om marktgericht te produceren voor een kosten dekkende prijs. Hiervoor zijn dan wel de randvoorwaarden nodig om goedkope import te blokkeren en de productie te beheersen met quota en marktsamenwerking! Nu zijn juist deze drie elementen in het recente verleden door de EU afgeschaft of niet verder ontwikkeld (positie in de markt).

Samen met alle nieuwe inzichten betreffende duurzame productie, de ecologie, ontwikkelen van niches in de markt en korte ketens is het de taak van ons als boerenbelangenbehartiger om deze zaken op de politieke agenda te krijgen. Wat nu dreigt is dat er de genoemde 'gaten' in het landbouwbeleid vallen, waarna die later als gevolg van protesten weer opgelost moeten worden. Te hopen valt dat de Europese politici tijdig een 'ommekeer' in denken krijgen en besluiten nemen die ook voor de langere termijn bestendig zullen blijken.

Teun de Jong

Het succes van de Brede Weersverzekering staat op de tocht

Nu het eindelijk begint te lopen met de Brede Weersverzekering lijkt het Ministerie van Economische Zaken (EZ) roet in het eten te gooien. Er spelen verschillende zaken in deze.

Perceelsniveau of gewasniveau

In Nederland wordt tot op heden door Verenigde Hagel de schadedrempel beoordeeld op perceelsniveau, wat betekent dat een verzekerde voor een uitkering in aanmerking komt als tenminste 30% (eigen risico) van de opbrengst van een perceel verloren is gegaan. Daarbij worden de percelen zelfs nog onderverdeeld in percelen van 1 ha. De andere verzekeraars werken op gewasniveau binnen een bedrijf. Juristen van het Ministerie van EZ menen nu dat de schade volgens de letter van de regeling moet worden bepaald op gewasniveau. Dus er moet meer dan 30% van de totale oppervlakte van een gewas verloren zijn gegaan op een bedrijf voordat men recht heeft op een schade-uitkering. Er zal dan veel minder snel recht op schadevergoeding zijn. De NAV zal er alles aan doen om te voorkomen dat deze verslechtering wordt doorgevoerd.

Assurantiebelasting

Ook blijven wij er bij het Ministerie op hameren dat de assurantiebelasting van 21% die over de brutopremie wordt geheven erg onterecht is. Wij vragen daarom steeds weer om de Brede Weersverzekering gelijk te behandelen als de zakelijke verzekeringen Transportrisicoverzekering en Exportkredietverzekering die zijn vrijgesteld van de assurantiebelasting. Door de assurantiebelasting wordt meteen een deel van de subsidie weer terug gehaald.

Verhoging budget

Vorig jaar voor het eerst was de Brede Weersverzekering zo'n groot succes dat het maximale budget werd overschreden dat uit pijler 2 van het GLB beschikbaar was voor een premieverlaging. Hierdoor werd de bijdrage van de overheid verlaagd van max. 65% naar 62%. Nu wil staatssecretaris Martijn van Dam het beschikbare budget verhogen door een korting van 4% op de bedrijfsstoelagen (pijler 1). Dat vinden wij zeer ongewenst, want de premiesubsidie komt uit het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP) wat voor het grootste deel

door de provincies wordt uitgegeven. Een herverdeling binnen POP ligt dan veel meer voor de hand. **NAV**

NAV 25 jaar!

In juni 2018 is het 25 jaar geleden dat de NAV werd opgericht. Daar moet natuurlijk uitgebreid bij stil worden gestaan. Om een en ander te organiseren is er inmiddels een jubileumcommissie opgericht. Deze is bij elkaar geweest en de eerste contouren van het jubileum worden al zichtbaar. In de jubileumcommissie zitten Joop de Koeijer, Klaas Hoekstra, Tjark Tijdens, Minne Lettinga, Jan Knook, Marleen van Nieuwenhuijzen, Corina Hermus en Aleid Dik. Joop en Marleen zijn samen verkozen tot voorzitter. Het jubileum zal begin juni 2018 worden gevierd. Verdere details volgen maar houdt u er vast rekening mee! **NAV**

De jubileumcommissie met van links naar rechts staand: Marleen van Nieuwenhuijzen, Tjark Tijdens, Minne Lettinga, Klaas Hoekstra, Corina Hermus en Joop de Koeijer; zittend Aleid Dik en Jan Knook.

Verbod op gebruik gewasbeschermingsmiddelen in Ecologische aandachtsgebieden

Op woensdag 14 juni jl. heeft de Europese Commissie besloten dat er een verbod komt op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in Ecologische aandachtsgebieden. Dit ondanks het feit dat er in het Europese Parlement wel een meerderheid tegen het voorstel was. Om het voorstel van tafel te krijgen waren 374 tegenstemmen nodig en er waren er 363! Praktisch is hiervan het gevolg dat onder meer de gangbare teelt

van eiwitgewassen in Europa en dus ook in Nederland niet bevordert maar ontmoedigd wordt. Als NAV hebben we voortdurend aangedrongen om (beperkt) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de Ecologische aandachtsgebieden toe te staan. Overall gezien wordt het milieu met dit verbod ook niet gediend, want vanuit akkerlanden neemt de onkruiddruk in aangrenzende percelen en volgende jaren enorm toe. **NAV**

Levendige discussies tijdens de NAV Kaderdag

Op 28 juni heeft de NAV weer haar jaarlijkse kaderdag gehouden. Na Friesland en Noord-Holland in voorgaande jaren was nu Flevoland aan de beurt. Tijdens de kaderdag wordt een excursie gecombineerd met een inhoudelijke vergadering waarin het bestuur een paar punten voorlegt voor discussie.

Uitleg over het bedrijf Driespan Agro

Excursie

De excursie vond plaats bij Driespan Agro in Swifterbant. Dit bedrijf wordt gerund door Adrie Vermeulen, zijn vrouw Marleen van Nieuwenhuijzen en hun zoon Niels Vermeulen. Na ontvangst met koffie gaf Adrie een toelichting op het bedrijf. Driespan Agro teelt pootaardappelen, graan, uien en diverse andere gewassen. Er wordt 40% graan aangehouden en de pootaardappelteelt gebeurt in een 1 op 5 rotatie. Adrie is ook vanaf het begin betrokken geweest bij Stichting Veldleeuwierik en sinds kort ook voorzitter van Agrico. Juist deze dag viel er veel regen, dus in plaats van een bezoek aan de akkers werd uitgebreid gediscussieerd naar aanleiding van punten waar Adrie tegenaan loopt in zijn bedrijf. Zo werd er o.a. uitgebreid stilgestaan bij bodemconditie en hoe die te behouden en verbeteren.

Vergadering over landbouwpolitiek en Actieplan Plantgezondheid

Na de excursie begaf iedereen zich naar de vergaderlocatie. Als eerste onderwerp kwam de landbouwpolitiek op tafel. Het bestuur had een aantal vragen geformuleerd om de discussie structuur te geven. Als eerste punt werd duidelijk, dat de aanwezigen wat betreft de Europese markt vonden, dat we renationalisatie moeten tegengaan. Een vrije handel binnen Europa moet blijven met gelijke spelregels voor iedereen. Wat betreft de bedrijfstoelagen in het GLB na 2020: deze komen onder druk te staan. De NAV wil in plaats van toeslagen meer instrumenten krijgen om de markt te sturen. Toeslagen per bedrijfshoofd of per arbeidskracht werd door de aanwezigen afgewezen, het is te veel een sociaal stelsel en bovendien fraudegevoelig, maar een enkeling was juist positief. Toeslagen voor maatschappelijk relevante doelen zoals akkerranden, vastleggen van CO₂ in de bodem of de teelt van eiwitgewassen zou ook een mogelijkheid zijn, maar dan zouden boeren wel zelf een keuze moeten hebben welke maat-

schappelijke doelen. Ook is meer ruimte nodig in de mededingingswet zodat boeren zich tot een zelfde niveau kunnen organiseren als afnemers en toeleveranciers, om zo hun marktpositie en inkomen te verbeteren. Wat betreft voedselsoevereiniteit speelt dat er steeds meer belangstelling komt voor lokaal geproduceerd voedsel, maar de Nederlandse akkerbouw kan niet zonder export.

Het tweede onderwerp was het in opdracht van de BO Akkerbouw opgestelde (concept) Actieplan Plantgezondheid. Dit plan stelt een ambitie voor de akkerbouw en geeft ook aan hoe die ambitie werkelijkheid kan worden. Er zijn daarbij een aantal speerpunten benoemd, met daarbij ook het jaar waarin dat bepaalde

Adrie Vermeulen

rassen in 2030 beschikbaar zijn. Daarnaast zal de communicatie met de burgers sterk moeten verbeteren. Het hele Actieplan zal later dit jaar worden besproken in dit blad.

Al met al een levendige vergadering met veel input die het bestuur zal gebruiken bij het te voe-

Vanwege de regen excursie in de schuur

doel gehaald moet zijn, de zogenaamde KPI's (Kritieke Prestatie Indicatoren). Alle KPI's zijn op onze kaderdag besproken, waarbij bij een aantal de ambities volgens de aanwezigen veel te hoog waren ingezet. In ieder geval is wel duidelijk, dat om een dergelijk plan te doen slagen, er mogelijkheden moeten zijn voor gericht collectief gefinancierd onderzoek en het Ministerie van Economische Zaken dus moet meewerken aan het mogelijk maken van het innemen van heffingen. Ook wordt er in het plan van uit gegaan, dat nieuwe veredelings technieken kunnen worden toegepast, zodat productieve resistente

ren beleid. Na de vergadering was er nog een gezellige barbecue, vanwege de overvloedige regen binnen. Het bestuur bedankt iedereen voor zijn/haar bijdrage. **NAV**

De vergadering in Swifterbant

En wat deed de NAV nog meer in juni?

- De NAV heeft de boerenvisie uitgedragen tijdens de NRC-Live bijeenkomst over de toekomst van de Agrofood sector.
- De NAV was aanwezig op het symposium ter ere van de boekpresentatie van het boek van Niek Koning over landbouwpolitiek. Zijn gedachtengoed heeft veel invloed gehad op de NAV-visie. In het volgende nummer van dit blad zullen wij uitgebreid terugkomen op dit boek.
- In de kwestie Lauwersmeer, over onze bezwaren tegen de proef met peilverhoging, heeft de Rechtbank Noord-Nederland een onderzoeksbureau ingeschakeld. De NAV heeft een uitgebreid gesprek gehad met één van de onderzoekers van dit bureau.
- In juni bestond Stichting Veldleeuwierik 15 jaar. De NAV heeft deelgenomen aan het symposium ter ere van dit jubileum.
- De NAV heeft deelgenomen aan een bijeenkomst van de Seeds Working Group van European Coordination Via Campesina (ECVC). Daar hebben wij gepleit voor behoud van kwekersrecht, respecteren van de fytosanitaire regels in de zaadhandel en oog houden voor de positieve aspecten van nieuwe veredelings technieken. De NAV staat in alle drie deze punten alleen in ECVC. We komen op dit punt terug in het septembernummer van dit blad.
- De NAV heeft zich verdiept in de eisen van Stichting Milieukeur en heeft een aantal actiepunten opgesteld. Ook hierover hoort u meer na de zomer.
- De NAV heeft haar visie gegeven op klimaat en akkerbouw in een bijeenkomst van leden van de BO Akkerbouw. De BO gaat van al haar leden de visies en acties verzamelen en in september inbrengen in de vergadering van de BO-werkgroep Kennis en Innovatie.
- De NAV heeft deelgenomen aan de NAK Adviesraad, de Klankbordgroep Akkerbouw van NVWA en de stuurgroep Zetmeelaardappelen. **NAV**

Stand van zaken jacht

Van de KNJV (Kon. Nederlandse Jagersvereniging) ontvingen wij de volgende informatie: Volgens de Wet Natuurbescherming gelden de landelijke en provinciale vrijstellingsregelingen voor jacht alleen wanneer dat ook staat in een door Gedeputeerde Staten van de Provincie goedgekeurd faunabeheerplan. Niet alle provincies hadden hun faunabeheerplannen voor de deadline van 1 maart 2017 klaar en dat betekende dat hier niet mocht worden gejaagd op kraai, kauw, konijn, Canadese gans, vos en houtduif.

In de tabel wordt de stand van zaken per 1 juli weergegeven. In sommige provincies staan in het huidige (goedgekeurde) faunabeheerplan al regelingen voor soorten die op de landelijke en provinciale vrijstellingslijst staan. Dit betekent voor akkerbouwers dat in de gebieden waar nog geen goedgekeurde plannen zijn, geen schadelijk wild mag worden bestreden, bijv. houtduiven in granen. Ook is de schaderegeling dan niet van toepassing. De NAV heeft hier actie tegen ondernomen. **NAV**

Hieronder vindt u een overzicht van de huidige stand van zaken (versie 30-06):

Faunabeheerplan goedgekeurd voor 1 maart?		zwarte kraai	kauw	vos	houtduif	Canadese gans	konijn	Prognose mbt. verdere ontwikkelingen
Drenthe	ja							
Flevoland	ja							Aangenomen op 23/6
Friesland	nee							Wordt 5 juli over vergaderd en besluit volgt op 12 juli
Gelderland	ja							
Groningen	nee							14 juni besproken in de Commissie vergadering PS, 5 juli in PS en 11 juli in GS
Limburg	ja							
Noord-Brabant	ja							
Noord-Holland	nee							16/6 FBE bestuur is akkoord met het FBP, goedkeuring waarschijnlijk op 15/7
Overijssel	nee							10 juli ambtelijke behandeling m.b.t. kauw, houtduif en Canadese gans
Utrecht	ja							
Zeeland	ja							
Zuid-Holland	ja							Op ontheffing op kwetsbare gewassen
								In de week van 26/6 wordt de Landelijke vrijstelling voor vos, houtduif en Canadese gans geregeld
								Bejaging is toegestaan
								Bejaging is niet toegestaan

Voor meer informatie: www.jagersvereniging.nl

Openingstijden NAV-kantoor

In de maanden juli en augustus is het NAV-kantoor alleen geopend op maandag- en donderdagochtend van 9 tot 12 uur. Op de andere dagen wordt wel de mail gelezen. U kunt ook het antwoordapparaat inspreken. **NAV**

Agenda

- 17 juli 20 uur:** Werkgroep Klimaat, De Hoeksteen, Swifterbant
23 augustus: Bestuursvergadering

Foto voorpagina: Corina Hermus

Het eerstvolgende ledenblad verschijnt op 2 september.

Voordelig kennismaken met de NAV!

Nog geen lid van de enige echte, onafhankelijke en sectorale vakbond van en voor akkerbouwers, de NAV?

Word dan nu lid. Dat is nu heel aantrekkelijk: tot 1 januari 2018 betaalt u € 100,-. Of: u bent al lid maar uw buurman of vriend nog niet? Help de NAV versterken en overtuig uw collega van het goede en nuttige werk van de NAV. Ook voor uw collega geldt: tot 1 januari 2018 is de contributie € 100,-.

De NAV is puur sectoraal voor het akkerbouwbelang en stelt het inkomen van akkerbouwers centraal. Belangenbehartiging kan plaatsvinden zonder concessies te doen aan andere sectoren. De NAV zet zich in voor faire opbrengstprijzen, dat wil zeggen integrale kostprijs (dus inclusief vergoeding voor eigen arbeid en eigen vermogen) plus ondernemersmarge. De vakbond strijdt voor betere toekomstkansen dan degenen die de akkerbouw willen overleveren aan de grillen van de (wereld)markt. U ziet het: de NAV is uniek.

Lid worden kan via het inschrijfformulier. Dit kunt u vinden op www.nav.nl of pak de telefoon (0168 - 329 130).

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Pastoor van Kessellaan 1
4761 BH Zevenbergen

tel 0168 - 329 130
fax 0168 - 328 735

e-mail info@nav.nl
website www.nav.nl

@NAV_AkkerBouwer

Nederlandse.Akkerbouw.Vakbond

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Contactpersonen

Voorzitter

Teun de Jong
0518 - 400 081

Regio Noord

Ytzen Pieter van der Werff
06 - 20 40 42 66

Regio Noordoost

Berend Jansema
0599 - 326 308

Regio Flevoland

Keimpe van der Heide
0320 - 213 611

Regio Noord-Holland

Tom Koenraadt
06 - 11 47 21 39

Regio Zuid/Zuidwest

Kees van Dijk
0167 - 502 211